

DRUTY	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-85
	Druty stalowe szrotkowe	5017-01
		Zamiast BN-69/5017-01
		Grupa katalogowa 0372

1. WSTĘP

Przedmiotem normy są druty ze stali węglowych, okrągłe i płaskie przeznaczone do wyrobu szrotok druczianych.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Typy. Ze względu na kształt przekroju poprzecznego druty dzieli się na typy:

- okrągłe — o,
- płaskie — bez wyróżnika w oznaczeniu.

2.2. Rodzaje. Ze względu na stan dostawy druty dzieli się na rodzaje:

- proste — p,
- przestrzennie falowane — pf.

2.3. Przykład oznaczenia drutu stalowego szrotkowego okrągłego (o), o średnicy 0,40 mm, przestrzennie falowanego (pf):

DRUT SZCZOTKOWY o-0,40-pf BN-85/5017-01.

3. WYMAGANIA

3.1. Materiał. Walcówka okrągła w gatunku D wg PN-76/H-84028. Dopuszcza się stosowanie walcówki DA i DW wg PN-76/H-84028.

3.2. Wykonanie. Druty okrągłe proste podlegają ulepszeniu cieplnemu, druty przestrzennie falowane — ciągnięte i nie obrabiane cieplnie, druty płaskie — walcowane i nie podlegają obróbce cieplnej.

3.3. Powierzchnia drutu powinna być gładka i bez rdzy. Dopuszcza się występowanie wgnieceń, porowatości i rys w granicach dopuszczalnych odchyłek przekroju poprzecznego.

3.4. Wymiary

3.4.1. Wymiary drutów okrągłych — wg tabl. 1.

Tablica 1

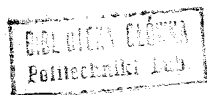
Średnica drutu	Odchyłki średnicy drutu	Przybliżony przekrój drutu	Orientacyjna masa 1000 m drutu
mm		mm ²	kg
0,26		0,0521	0,430
0,30		0,0707	0,555
0,34	±0,018	0,0907	0,715
0,38	±0,02	0,113	0,890
0,43	±0,025	0,142	1,11
0,50	±0,03	0,196	1,54
0,60		0,311	2,22
0,70	+0,04	0,385	2,02
0,80		0,503	3,95
0,90	-0,03	0,636	4,99

W technicznie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wykonania drutów o innych średnicach — po uzgodnieniu między wytwórcą i odbiorcą.

3.4.2. Wymiary drutów płaskich — wg tabl. 2.

Tablica 2

Wymiar drutu $a \times b$	Dopuszczalne odchyłki		Przybliżony przekrój drutu	Orientacyjna masa 1000 m drutu
	szerokość a	wysokość b		
mm			mm ²	kg
2,0×0,25	±0,10	±0,02	0,490	3,85
2,8×0,60	±0,15	±0,03	1,622	12,73
1,7×0,70	±0,10	±0,04	1,117	8,77
3,0×0,80	±0,17	±0,04	2,298	18,04
3,3×0,80	±0,20	±0,04	2,538	19,92

Zgłoszona przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Wyrobów Metalowych POLMETAL Kraków
Ustanowiona przez Dyrektora Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Wyrobów Metalowych POLMETAL
dnia 12 sierpnia 1985 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 stycznia 1986 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 15/1985 poz. 31)

3.5. Własności mechaniczne i technologiczne

3.5.1. Wytrzymałość na rozciąganie drutów okrągłych — wg tabl. 3.

Tablica 3

Rodzaje drutu	Średnica drutu okrągłego	Minimalna wytrzymałość na rozciąganie
	mm	
p	0,26 ÷ 0,38	1500
	0,43 ÷ 0,90	1400
pf	0,26 ÷ 0,43	1600

3.5.2. Wytrzymałość na rozciąganie drutów płaskich — wg tabl. 4.

Tablica 4

Szerokość drutu <i>a</i>	Minimalna wytrzymałość na rozciąganie
mm	
1,7 ÷ 2,8	1400
3,0 ÷ 3,3	1200

3.5.3. Kruchość drutu. Druty okrągłe podczas próby wykonania pętli oraz druty płaskie przy zgięciu o 180°, na trzpieniu o średnicy równej grubości nominalnej drutu, nie powinny pękać.

3.6. Wygląd kręgu. Krąg drutu prostego powinien zawierać tylko jeden odcinek drutu. Zwoje drutu w kręgu nie powinny być poskręcane, poplątane, nie powinny mieć węzłów, a cały krąg nie powinien wykazywać tendencji do zwijania się w ósemkę.

Druty przestrzennie falowane stanowią wiązkę składającą się z kilku odcinków drutu zwiniętych w krąg.

3.7. Średnica zewnętrzna i masa kręgu — wg tabl. 5.

Tablica 5

Wymiary drutu	Średnica wewnętrzna kręgu	Minimalna masa kręgu
	mm	kg
0,26 ÷ 0,38	180 ÷ 250	0,2
0,43 ÷ 0,90	250 ÷ 400	0,5
2,0 × 0,25 ÷ 3,3 × 0,80	180 ÷ 500	0,5

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Drut powinien być zwijany w kręgi. Końce drutu powinny być łatwe do odnalezienia.

Kręgi drutu powinny być wiązane miękkim drutem co najmniej w trzech równomiernie rozłożonych miejscach lub zabezpieczone w inny sposób przed rozwinięciem.

W przypadkach technicznie uzasadnionych drut powinien być zabezpieczony przed korozją oraz opakowany w papier.

Kręgi z drutu prostego z tej samej partii, o tej samej średnicy lub odpowiednich wymiarach mogą być łączone w paczki o masie około 20 kg. Do każdego kręgu lub paczki drutu powinna być przymocowana przyczepka zawierająca co najmniej:

- nazwę lub znak wytwórcy,
- oznaczenie wg 2.3.

4.2. Przechowywanie. Druty powinny być przechowywane w pomieszczeniach zabezpieczonych przed czynnikami działającymi korodująco.

4.3. Transport drutu może odbywać się dowolnymi krytymi środkami transportowymi.

Podczas transportu drut powinien być zabezpieczony przed działaniem czynników korodujących i uszkodzeniami mechanicznymi.

Do każdej przesyłki powinna być dołączona specyfikacja zawierająca co najmniej:

- nazwę lub znak wytwórcy,
- liczbę kręgów lub paczek oraz ich masę w kg,
- oznaczenie wg 2.3.

5. BADANIA

5.1. Program badań

- sprawdzenie powierzchni drutu (3.3),
- sprawdzenie wymiarów drutu (3.4),
- sprawdzenie wytrzymałości na rozciąganie (3.5.1; 3.5.2),
- sprawdzenie kruchości (3.5.3),
- sprawdzenie wyglądu, średnicy wewnętrznej i masy kręgu (3.6; 3.7),
- sprawdzenie pakowania (4.1).

5.2. Kontrola jakości

5.2.1. Skład i licznosc partii. Przed przystąpieniem do badań druty powinny być podzielone na partie. Partie stanowią kręgi zawierające druty o jednakowych wymiarach, tego samego typu i rodzaju, wykonane z tego samego materiału o tej samej wytrzymałości. Licznosc partii — wg tabl. 6.

5.2.2. Sposób pobierania próbek. Badania wg 5.1 a) ÷ c), należy przeprowadzić na wszystkich kręgach.

Do badań wg 5.1 d) ÷ f) należy pobrać próbkę zgodnie z PN-83/N-03010 o licznosci wg tabl. 6.

5.2.3. Poziom kontroli — II ogólny wg PN-79/N-03021.

5.2.4. Wadliwosc dopuszczalna — $w_2 = 4\%$ maksimum.

5.2.5. Wybór i stosowanie planów badania. Plany badania dla kontroli normalnej wg tabl. 6. Wybór i stosowanie planów badania dla kontroli obostrzonej i ulgowej oraz warunki przejścia — wg PN-79/N-03021.

Tablica 6

Licznosc partii	Licznosc próbek	Liczba kwalifikująca m_1	Liczba dyskwalifikująca m_2
sztuk kręgów			
do 150	20	2	3
151 ÷ 280	32	3	4
281 ÷ 500	50	5	6
501 ÷ 1200	80	7	8

5.3. Opis badań

5.3.1. Sprawdzenie powierzchni drutu należy przeprowadzić nie uzbrojonym okiem.

5.3.2. Sprawdzenie wymiarów drutu należy przeprowadzić mikrometrem z dokładnością do 0,001 mm co najmniej w dwóch miejscach kręgu.

5.3.3. Sprawdzenie wytrzymałości na rozciąganie — wg PN-83/H-04316. Wytrzymałość na rozciąganie dla drutów przestrzennie falowanych określa się na drutach przed procesem falowania.

5.3.4. Sprawdzenie kruchości drutu. Próbkę należy wykonać ręcznie na zgodność z 3.5.3.

5.3.5. Sprawdzenie wyglądu, średnicy wewnętrznej i masy kręgu. Sprawdzenie wyglądu kręgu należy przeprowadzić nie uzbrojonym okiem, a sprawdzenie masy przez zważenie na wadze z dokładnością 0,1 kg. Średnicę wewnętrzną kręgu należy zmierzyć przy miaromilimetrycznym.

5.3.6. Sprawdzenie pakowania należy przeprowadzić przez oględziny nie uzbrojonym okiem.

5.4. Ocena wyników badań

5.4.1. Ocena kręgu. Badany krąg należy uznać za dobry, jeżeli wszystkie badania wg 5.1 dały wynik dodatni.

5.4.2. Ocena partii. Partię drutu należy uznać za

zgodną z wymaganiami normy, jeżeli liczba kręgów niedobrych w próbce jest mniejsza lub równa liczbie kwalifikującej m_1 .

5.5. Zaświadczenie o jakości. Producent powinien wystawić zaświadczenie zawierające co najmniej:

- a) nazwę i adres wytwórcy,
- b) datę wystawienia zaświadczenia,
- c) oznaczenie wg 2.3,
- d) gatunek materiału,
- e) liczbę kręgów lub paczek oraz ich masę,
- f) podpis i pieczęć.

Na żądanie zamawiającego zgodnie z zamówieniem wytwórca powinien wystawić atest zawierający wyniki badań.

6. POSTĘPOWANIE Z PARTIĄ UZNANĄ ZA NIEZGODNĄ Z WYMAGANIAMI NORMY

Partię drutu uznaną za niezgodną z wymaganiami normy wytwórca ma prawo przesortować i przedstawić ponownie do odbioru, który jest ostateczny.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Ośrodek Badawczo-Rozwojowy PWM POLMETAL Kraków, Oddział Zabrze.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-69/5017-01

- a) wprowadzono druty przestrzennie falowane pf,
- b) wyeliminowano druty o średnicy 0,20; 0,22; 0,25; 0,28; 0,32; 0,36; 0,40; 0,42; 0,48; 1,00 i wprowadzono nowe wymiary drutów okrągłych 0,26; 0,34; 0,44; 0,50,
- c) zmieniono odchyłki dla drutów okrągłych,
- d) wprowadzono druty płaskie o wymiarach 2,0×0,25; 1,7×0,70; 3,0×0,80,
- e) wyeliminowano proces obróbki cieplnej dla drutów płaskich oraz zmieniono wytrzymałości drutów okrągłych i płaskich.

3. Normy związane

- PN-83/H-04316 Próba statyczna rozciągania drutów
 PN-76/H-84028 Stal węglowa do wyrobu walcówki na drut.
 Gatunki
 PN-83/N-03010 Statystyczna kontrola jakości. Losowy wybór jednostek produktu do próbki
 PN-79/N-03021 Statystyczna kontrola jakości. Kontrola odbiorcza według oceny alternatywnej. Plany badania

4. Normy zagraniczne

- Rumunia STAS 3457-71 Sirma din stel pontzu perii
 Węgry MSZ 10837-59 Laposzelyii nemestett kefehuzal.

5. Symbol wg SWW — 0478-295.

6. Autor projektu normy — pracownicy OBR PWM POLMETAL Kraków, Oddział Zabrze.